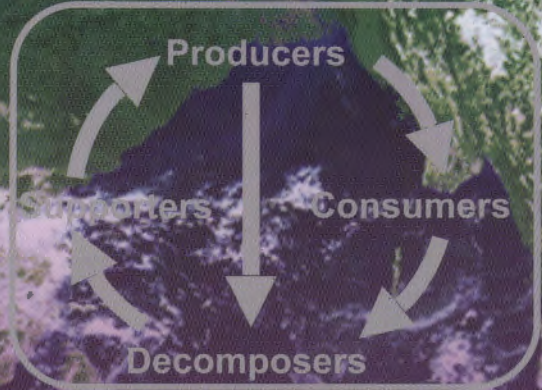

สำนักพิมพ์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ENVIRONMENT

FUNCTIONS

STRUCTURE

วิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม Environmental Science

เกษม จันทรักษ์แก้ว

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 1 ความรู้พื้นฐานทางสิ่งแวดล้อม	1
1.1 คำนำ	1
1.2 นิยามและความหมาย	1
1.3 สมบัติของสิ่งแวดล้อม	5
1.4 มิติทางสิ่งแวดล้อม	8
1.5 คุณภาพสิ่งแวดล้อม	17
1.6 สิ่งแวดล้อมกับปัจจัยเจ็ด	19
1.7 สิ่งแวดล้อมกับวัฒนธรรม	21
1.8 พฤติกรรมของมนุษย์กับมลพิษทางสิ่งแวดล้อม	22
1.9 นิเวศพัฒนา	23
1.10 ความเข้าใจสิ่งแวดล้อมสาธารณะ	24
1.11 คุณภาพชีวิต	27
1.12 รูปแบบงานสิ่งแวดล้อม	28
1.13 กิจกรรมทางสิ่งแวดล้อม	31
1.14 สิ่งแวดล้อมในสภาวะเคลื่อนที่	34
บทที่ 2 วิทยาศาสตร์และกระบวนการเกิดปรากฏการณ์ธรรมชาติ	35
2.1 คำนำ	35
2.2 ความรู้พื้นฐานทางวิทยาศาสตร์	36
2.3 ความคิดรวบยอดของวิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษาสิ่งแวดล้อม	40
2.4 กระบวนการวิทยาศาสตร์	42
2.5 ปรากฏการณ์ธรรมชาติที่เกิดจากกระบวนการวิทยาศาสตร์	51
2.6 การประยุกต์กระบวนการวิทยาศาสตร์	57
บทที่ 3 พื้นฐานนิเวศวิทยาและการสร้างแบบจำลองระบบสิ่งแวดล้อม	59
3.1 คำนำ	59
3.2 นิเวศวิทยา	59
3.3 ระบบนิเวศ	64
3.4 พฤติกรรมของสิ่งแวดล้อมในระบบนิเวศ	68

	หน้า	
3.5	องค์ประกอบและหน้าที่ระบบสิ่งแวดล้อม	70
3.6	หลักการและวิธีการสร้างกระบวนการนิเวศวิทยา	74
3.7	หลักการและกระบวนการนิเวศวิทยาต่อการวิเคราะห์ปัญหาสิ่งแวดล้อม	85
3.8	การประยุกต์และการควบคุมกระบวนการนิเวศวิทยา	90
บทที่ 4	วิทยาการอนุรักษ์	93
4.1	คำนำ	93
4.2	การอนุรักษ์	93
4.3	การสูญเปล่า	97
4.4	การสร้างวิสัยทัศน์ทางอนุรักษ์	98
4.5	ลักษณะและกระบวนการของวิธีการอนุรักษ์	99
4.6	หลักการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	107
4.7	วิทยาการอนุรักษ์	108
4.8	การเคลื่อนการอนุรักษ์	109
บทที่ 5	กระบวนการและหลักการวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม	111
5.1	คำนำ	111
5.2	ความเข้าใจพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม	112
5.3	ความเข้าใจเบื้องต้นทางวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม	126
5.4	วิทยาศาสตร์การผสมผสาน	130
5.5	กระบวนการวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม	134
5.6	วิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อมกับคุณภาพชีวิต	141
5.7	หลักวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม	145
5.8	หลักการควบคุมกระบวนการวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม	147
บทที่ 6	ทรัพยากรศาสตร์	151
6.1	คำนำ	151
6.2	ความรู้ทางทรัพยากร	151
6.3	การแบ่งเขตทรัพยากร	158
6.4	การจัดการทรัพยากรแบบผสมผสาน	168
6.5	วิทยาการทางทรัพยากร	173
6.6	หลักและวิธีการจัดการระบบทรัพยากร	212

บทที่ 7 เทคโนโลยีสิ่งแวดล้อม	215
7.1 คำนำ	215
7.2 ความรู้พื้นฐานทางเทคโนโลยี	216
7.3 หลักการพื้นฐานของระบบเทคโนโลยี	223
7.4 หลักการวิทยาศาสตร์ต่อการจัดการของเสีย/มลพิษ	230
7.5 การจัดการเทคโนโลยีสิ่งแวดล้อม	241
บทที่ 8 มลพิษสิ่งแวดล้อม	243
8.1 คำนำ	243
8.2 พิษและพิษวิทยา	243
8.3 มลพิษสิ่งแวดล้อม	246
8.4 ตัวดัชนีมลพิษ	254
8.5 หลักการและวิธีการกำจัด/บำบัดมลพิษ	255
8.6 มลพิษสิ่งแวดล้อมที่ทำให้เกิดโรค	257
8.7 ของเสียต่อการสร้างมลพิษสิ่งแวดล้อม	273
8.8 การจัดการของเสีย	280
8.9 การกำจัดของเสียอันตราย	287
8.10 มิติมนุษย์กับปัญหาสิ่งแวดล้อม	289
บทที่ 9 มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม	301
9.1 คำนำ	301
9.2 มุมมองสิ่งแวดล้อมมิติมนุษย์ทางวิชาการ	302
9.3 มนุษย์ในมุมมองสิ่งแวดล้อมมิติมนุษย์	305
บทที่ 10 หลักการจัดการสิ่งแวดล้อม	315
10.1 คำนำ	315
10.2 แนวคิดเบื้องต้นของการจัดการ	316
10.3 วิสัยทัศน์ของการจัดการ	319
10.4 วิทยาการการจัดการสิ่งแวดล้อม	320
10.5 ลักษณะงานการจัดการสิ่งแวดล้อม	337
10.6 หลักการจัดการสิ่งแวดล้อม	339
10.7 กลไกการจัดการสิ่งแวดล้อม	341
10.8 สมรรถนะและแนวทางการวางแผนการจัดการสิ่งแวดล้อม	344

ผู้เขียน

ชื่อ เกษม จันทร์แก้ว
การศึกษา ว.บ. เกียรตินิยม มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
 M.S. Watershed Management (Colorado State University)
 Ph.D. Hydrology (University of Washington)
 วท.ด. กิตติมศักดิ์ การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
 มหาวิทยาลัยนเรศวร

หน้าที่ปัจจุบัน

1. ผู้อำนวยการโครงการศึกษาวิจัยและพัฒนาสิ่งแวดล้อมแหลมผักเบี้ยอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สำนักงานมูลนิธิชัยพัฒนา
2. ผู้เชี่ยวชาญด้านสิ่งแวดล้อมประจำสำนักงานมูลนิธิชัยพัฒนา
3. ผู้ทรงคุณวุฒิประจำสาขาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม คณะสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศาสตราจารย์

ตำแหน่งทางวิชาการ ประสบการณ์การบริหาร

หัวหน้าภาควิชาอนุรักษวิทยา คณะวนศาสตร์ ม. เกษตรศาสตร์
 คณบดีคณะเกษตรศาสตร์ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยนเรศวร
 รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ ม. เกษตรศาสตร์
 รักษาการอธิบดีกรมป่าไม้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
 คณบดีวิทยาลัยสิ่งแวดล้อม ม. เกษตรศาสตร์

ประสบการณ์ทางวิจัย

1. การวิจัยลุ่มน้ำบนภูเขา (ห้วยคอกม้า) ดอยปุย จังหวัดเชียงใหม่
2. การวิจัยอุทยานวิทยานิพนธ์ที่สูง (ดอยอ่างขาง)
3. การวิจัยอุทยานวิทยานิพนธ์ใกล้ผิวดิน สถานีวิจัยสิ่งแวดล้อมสะแกกราช อำเภอปักธงชัย จังหวัดนครราชสีมา
4. การวิจัยอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โครงการปรับปรุงบึงมกษสัน กรุงเทพมหานคร
5. การศึกษาวิจัยและพัฒนาสิ่งแวดล้อมแหลมผักเบี้ยอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลแหลมผักเบี้ย อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี

ผลงาน

1. งานวิจัยด้านการจัดการลุ่มน้ำ
2. งานการศึกษาวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม
3. งานบริการทางวิชาการด้านป่าไม้ ลุ่มน้ำ ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม

เอกสารตำรา

1. อุทกวิทยาลุ่มน้ำ	2. อุทยานวิทยานิพนธ์ใกล้ผิวดิน	3. หลักการจัดการลุ่มน้ำ
4. วิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม	5. สิ่งแวดล้อมศึกษา	6. เทคโนโลยีสิ่งแวดล้อม
7. การจัดการสิ่งแวดล้อมแบบผสมผสาน		8. การวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม

วิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม เป็นหนังสือที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมโดยความเข้าใจกระบวนการวิทยาศาสตร์ เพื่อสร้างความรู้พื้นฐานไปสู่กระบวนการสิ่งแวดล้อม และกระบวนการวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อมควบคู่กันไป โดยอาศัยพื้นฐานทางนิเวศวิทยาเป็นหลักนำไปประยุกต์ใช้ในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม นอกจากนี้ ยังสร้างความเข้าใจสิ่งแวดล้อมทั้งในสภาวะนิ่งและสภาวะเคลื่อนที่ ให้เห็นมุมมองเชิงมิติทางทรัพยากรศาสตร์เทคโนโลยีสิ่งแวดล้อม ของเสียและมลพิษ และทรัพยากรสังคม ยิ่งไปกว่านี้ยังมีเนื้อหาสาระทางวิทยาศาสตร์การจัดการที่จะให้มุมมองและวิสัยทัศน์ของการจัดการ หลักการ กลไก และการสร้างนโยบายการจัดการสิ่งแวดล้อมอีกด้วย

วิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม
 ISBN 978-616-556-169-3

 9 786165 561693
 ราคา 280 บาท